

17 January 2023

Redegørelse for dataetik i Lærernes Pension

Dataetik handler om det etiske perspektiv i brug af data og teknologier – etik er at kende forskel på, hvad du har ret til at gøre, og hvad der er rigtigt at gøre. I erkendelsen af hvor vigtige data og teknologi er, har vi i Lærernes Pension valgt at lave en politik for dataetik. Politikken vedrører de etiske overvejelser, som Lærernes Pension gør sig i forbindelse med ansvarlig brug af data og nye teknologier.

Mindst en gang om året, eller ved behov, gennemgår bestyrelsen i Lærernes Pension den dataetiske politik. Den seneste gennemgang skete på bestyrelsesmødet den 2. juni 2022, hvor bestyrelsen godkendte politikken med mindre redaktionelle ændringer.

En gang om året redegør Lærernes Pension for sit arbejde med dataetik. Redegørelsen offentliggøres sammen med selskabets årsrapport og rapport for samfundsansvar.

Dette dokument udgør Lærernes Pension redegørelse for sit arbejde med dataetik i 2022.

Cool eller Creepy?

Lærernes Pensions dataetiske politik tager afsæt i en række dataetiske principper, som er udarbejdet af Forsikring og Pension i samarbejde med branchen. Principperne blev lanceret med overskriften "Cool eller Creepy?" for at illustrere de mange muligheder og udfordringer, der kan være ved at indsamle og bruge store mængder af data i forbindelse med en service.

Principperne blev drøftet med Lærernes Pensions medlemsfora i 2021. På baggrund af disse drøftelser blev det besluttet, at Lærernes Pensions dataetiske position overordnet set er, at der skal være respekt for medlemmernes ejerskab over egne data. Samtidig skal det være muligt at bringe data i spil i rådgivning og kommunikation til medlemmer, samt at bruge data til at forbedre selvbetjeningsløsninger, produkter og kampagner – dog alene når det er til fordel for medlemmerne.

Dataetik på medlemsområdet

Dataetik har en stærk berøringsflade til GDPR, og derfor har Lærernes Pension placeret ansvaret for dataetik hos selskabets juridiske chef, som også har ansvaret for GDPR. Den juridiske chef har udpeget et dataetisk team, som foruden den juridiske chef, består af Kommunikationschefen og af en jurist.

En stor del af Lærernes Pensions behandling af data og udvikling sker i administrationselskabet Forca. I Forca er det afdelingen Governance & Operationel Risikostyring, der har ansvaret for dataetik, og som skal overvåge og føre tilsyn med, at Forca lever op til sin politik og målsætning på området. Forcas chef for Governance & Operationel Risikostyring er udpeget som intern dataetikkoordinator, og fungerer som "single point of contact" for Lærernes Pension og Forcas medarbejdere i relation til dataetik.

I Forca har man valgt at udarbejde en forretningsgang om dataetik, der indeholder fire grundlæggende principper:

- **Dataminimering**
Der må kun indsamles den mængde data, der er nødvendig til brug for det formål, som oplysningerne indsamles til.
- **Objektiv personalisering**
Personalisering og segmentering skal ske på et objektivt grundlag og til enhver tid kun anvendes i medlemmets interesse.
- **Transparens**
Den hvis data, der behandles, skal på en let og tilgængelig måde kunne gøre sig bekendt med, hvordan dennes data behandles og til hvilket formål.
- **Datasikkerhed**
Et højt sikkerhedsniveau for data er en forudsætning for dataetik.

Foruden ovenstående principper efterlever Forca Lærernes Pensions bestyrelsesgodkendte politik for dataetik.

I 2022 har Forca haft fokus på at sikre generel awareness i Forca om dataetik. Det er sket på flere områder. Der er blevet orienteret bredt om dataetik i en artikel på intranettet, hvor der er lagt vægt på, at dataetik ikke er det samme om GDPR, men at dataetik handler om det etiske perspektiv i brugen af data og teknologier – også data, der ikke er personhenførbart.

På medlemsområdet har der i løbet af året været afholdt flere workshops, hvor relevante medarbejdere har deltaget. De afholdte workshops har haft fokus på dataetik i praksis med eksempler fra medarbejderens hverdag og refleksioner om dataetiske perspektiver i fællesskab.

Når medlemmer af Lærernes Pension ønsker pensionsrådgivning, benytter Forca sig ofte af Pensionsinfo, der kan give et samlet overblik over et medlems pensionsmæssige forhold. Brugen af data fra Pensionsinfo kan have mange fordele for medlemmerne, som både Forca og Lærernes Pension ønsker at imødekomme. Det er dog vigtigt, at det sker på betryggende vis i forhold til både GDPR og dataetik. Forca har derfor valgt at øge governance af data, hvilket også understøttes af Forcas strategi mod 2025. Forca arbejder således på en fremtidig data governance model med et skalerbart data governance rammeværk.

I takt med at udbuddet af cloudbaseret serviceydelser stiger, er der også kommet større fokus på udfordringer teknologien bag cloud kan medføre. I 2022 har vi i Lærernes Pension derfor brugt tid på at udarbejde og implementere en række retningslinjer for brugen af cloud.

I 2023 fortsætter Lærernes Pension sit arbejde med at inddrage dataetiske perspektiver i sit arbejde med datadrevne løsninger til gavn for medlemmerne.

Ovenstående udgør Lærernes Pension, forsikringsselskabs lovpligtige redegørelse for virksomhedens dataetik, jf. bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.